

AVRUPA BİRLİĞİ YARDIMLARININ ORTAK İÇ DENETİMİ NASIL OLACAK?

ÖZET: Avrupa Birliği, aday ülkelere katılım öncesi yardım sağlanması, üyeliğe giden yolda onlara destek verilmesi ve katılımdan sonra tahsis edilecek olan fonların programlanması, yönetilmesi ve uygulanmasına hazırlanmalarına yardımcı olması amaçlarıyla mali yardımlar yapmaktadır. Yapılan mali yardımlar 2007-2013 bütçe döneminden itibaren Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) adı altında toplanmış ve kullanabilmek için yararlanıcı ülkelerin bir takım idari yapıları oluşturması istenmiştir.

Sistem içerisinde oluşturulması gereken yapılanma ile programlama, uygulama, yönetme, izleme ve denetim gibi görevler yerine getirilecektir. Sistemin amaçlarını yerine getirecek şekilde yürütülmesi bakımından geliştirilen denetim mekanizmalarına bakıldığında, IPA'nın yönetim ve kontrol mekanizmalarının işlerliğini ve etkinliğini denetlemekle görevli ve sistemdeki her kademedeki fonksiyonel olarak bağımsız olması gereken Denetim Otoritesinin sistemlerinin etkili çalışması, sistemdeki zayıflıkların belirlenmesi, muhasebe bilgilerinin güvenilirliği, anlaşmaların gereklerine uyulması, nihai harcama beyanları konularındaki denetimleri ile ilgili bileşenler itibariyle Operasyonel Programları hazırlamak, uygulamak ve yönetmekten sorumlu olan Program Otoritelerinin İç Denetçilerinin kendi programlarına göre yapacakları risk esaslı denetimlerin bulunduğu görülmektedir. Ayrıca sistemde bazı bileşenler için geçiş döneminde bazılarında ise devamlı olarak yer alacak olan Merkezi İhale ve Finans Biriminin İç Denetçileri de, kendi kurumlarının işlem ve faaliyetlerini denetleyeceklerdir. Bu arada geçiş döneminde ihale, sözleşme ve ödeme işlemlerinin Merkezi Finansman ve İhale Birimi'ne (MFİB) delege edilmesi nedeniyle ilgili projeler için Bakanlık ve MFİB'in ortak iç denetim yapması gerekmektedir.

Yapılacak ortak denetimin İDKK tarafından yayınlanan Birden Fazla Kamu İdaresi İç Denetçilerinin Ortak Çalışma Esas ve Usulleri çerçevesinde yapılması, planlama aşamasındaki risk değerlendirmesinde söz konusu

Seçkin CENKİŞ

İç Denetçi

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

birimlerinin özel olarak ele alınması, ortak denetim konularının belirlenmesi, denetimlerin planlanması ve uygulanması aşamalarında da etkin işbirliğinin sağlanması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: İç denetim, IPA, ortak denetim, AB, MFİB, iç denetçi

I. GİRİŞ

Avrupa Birliği'nin (AB), kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek üzere uyguladığı politikalar arasında, üye ülkelerin ekonomik olarak birbirlerine yaklaşması, aday ve potansiyel aday ülkelerin üyeliğe hazır hale gelmeleri için yaptığı mali yardımlar önemli yer tutmaktadır.

Yapılan mali yardımlar 2007 yılı öncesinde PHARE, ISPA, SAPARD, Türkiye İçin Katılım İşbirliği gibi farklı programlar çerçevesinde yürürken, bu yardımların tamamı 2007-2013 döneminden itibaren Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance - IPA) adı altında toplanmıştır.

Bu çalışmada, IPA'nın yararlanıcı ülkelerde oluşturulmasını istediği idari yapıların iç denetimi kapsamında gündeme gelen ortak iç denetim faaliyeti üzerinde durulacaktır.

II. IPA SİSTEMİNDEKİ İDARİ YAPILANMA

IPA sistemi ile ilgili olarak; çerçeve bir düzenleme olan 17 Temmuz 2006 tarihli ve 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü ve kapsamı, içeriği, mekanizması, aktörleri ve uygulanması konularında ayrıntılı hükümler içeren Komisyon tarafından 12 Haziran 2007 tarihinde kabul edilen, 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü'nün Uygulanmasına İlişkin 718/2007 sayılı IPA Uygulama Tüzüğü bulunmaktadır.

Anılan tüzükler gereğince, IPA kapsamındaki mali yardımların kullanılabilmesi için yararlanıcı ülkelerin oluşturması gereken idari yapılar bulunmaktadır. Bunlar arasında; Ulusal IPA Koordinatörü, Bölgesel Kalkınma ve İnsan Kaynaklarının Gelişimi Bileşenleri Sektörel Koordinatörü, Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Ulusal Fon, De-

netim Otoritesi ve Program Otoritelerinin yer aldığı görülmektedir.¹

Ülkemizde sistemin genel koordinasyonunu üstlenen ve AB Komisyonu ile yürütülen işlerin sorumlusu olan Ulusal IPA Koordinatörü görevini Avrupa Birliği Genel Sekreterliği yürütmektedir. IPA'nın Bölgesel Kalkınma ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi bileşenleri kapsamında Stratejik Çerçeve Belgesinin hazırlanması ve söz konusu bileşenlere ilişkin genel koordinasyonu, Sektörel Koordinatör sıfatıyla Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın sorumluluğunda yürütülmektedir. IPA sisteminde Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin ve Ulusal Fonun akreditasyonundan, izlenmesinden akreditasyonun geri alınmasından sorumlu olan Yetkili Akreditasyon Görevlisi Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanı, yine sistemdeki aktörlerin akredite edilmesi ile görevli bulunan ve işlemlerin yasallığı ile düzenliliğinden sorumlu olan Ulusal Yetkilendirme Görevlisi de Hazine Müsteşarı olarak belirlenmiştir. Katılım öncesi mali yardımların ülkemize geldiğinde bunlara ilişkin hesapların yönetilmesinden ve ödemelerden sorumlu bulunan Ulusal Fon ülkemizde Hazine Müsteşarlığı Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulmuştur. Bunların yanında, IPA sisteminin genel işleyişinin istenilen şekilde olması, iç kontrol sisteminin işleyişi, sistem içerisindeki aktörlerin faaliyetlerinin kurallara uygun bir şekilde yürütülmesi hususlarında denetim yetkisi olan ve sistem hakkında yıllık görüş ve rapor sunacak olan Denetim Otoritesi görevini Hazine Kontrolörleri Kurulu yerine getirmektedir. IPA bileşenleri itibarıyla uygulama ve yönetim görevlerini yerine getirecek ve Operasyonel Programları hazırlayacak olan Program Otoritesi görevlerini ise bileşen ve alt bileşen bazında farklı kurumlar tarafından yerine getirilmektedir.

Bu kapsamda IPA sistemindeki mali yardımların bileşenlerine baktığımızda, I. Geçiş Yardımları ve Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi, II. Sınır Ötesi İşbirliği, III. Bölgesel Kalkınma, IV. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ve V. Kırsal Kalkınma olmak üzere beş ana

¹ AB Komisyonununun 718/2007 sayılı IPA Uygulama Tüzüğü 21. madde

bileşen altında toplandığı görülmektedir. ² Bu bileşenlerden Bölgesel Kalkınma Bileşeni de; Ulaştırma, Bölgesel Rekabet Edilebilirlik ve Çevre alt bileşeninden meydana gelmektedir.

Söz konusu bileşenlerin uygulama birimleri olan Program Otoriteleri olarak; İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi bileşeni için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kırsal Kalkınma bileşeni için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Ulaştırma alt bileşeni için Ulaştırma Bakanlığı, Çevre alt bileşeni için Çevre ve Orman Bakanlığı, Bölgesel Rekabet Edilebilirlik alt bileşeni için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın belirlendiği görülmektedir.

Yine IPA Uygulama Tüzüğünde, yararlanıcı ülkeler tarafından atanması gerekli olan bu organ ve otoritelerin dışında özel organların da oluşturulabileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede daha önceki dönemlerde AB fonlarının kullanılması ile ilgili ihale, sözleşme, ödeme, vb. konularda faaliyette bulunmuş olan ve böylece bu konularda kapasite ve tecrübe oluşturan Merkezi Finans ve İhale Birimi'nden (MFİB) faydalanmaya devam edilecektir. Bu kapsamda belli IPA bileşenleri itibarıyla Program Otoritelerinin görev ve sorumlulukları arasında yer alan ihale, sözleşme, ödeme yapılması gibi işlemler ³ geçiş döneminde MFİB'e delege edilmiştir. Böylece 2010 yılı sonuna kadar devam edecek olan dönemde IPA fonlarının kullanılmasında MFİB, ihale, sözleşme, ödeme gibi işlemleri gerçekleştirecektir.

IPA bileşenleri altında yer alan fonların kullanılabilmesi için yararlanıcı ülkelerde oluşturulan bu yapıların AB tarafından akredite edilmesi ve gerekli olan bazı anlaşmaların imzalanarak yürürlük kazanması gerekmektedir. Bu kapsamda ülkemiz için bileşenler itibarıyla akreditasyon işlemleri yürütülmektedir. Hali hazırda III. ve IV. bileşenler için akreditasyon süreci devam etmektedir. Bu kapsamda yaşanması gereken akreditasyon işlemleri çerçevesinde boşlukların belirlenmesi, bulunan bu boşlukların kapatılması, uygunluk denetimi, ulusal düzeyde akredite edilmesi, doğrulama denetimi ve AB tarafından akredite edilmesi süreçlerinden son aşamaya gelinmiştir.

² AB Konseyinin 1085/2006 sayılı IPA Tüzüğü, 3. madde

³ AB Komisyonununun 718/2007 sayılı IPA Uygulama Tüzüğü 28. madde

III. SİSTEMDE İÇ DENETİM

Yararlanıcı ülkenin idaresi içerisinde bir organ veya organlar grubu olabilecek ve IPA sistemindeki yardımın yönetimi ve uygulanması konularından sorumlu olacak olan Program Otoriteleri, önceki bölümde belirtildiği üzere ilgili Bakanlıklar olarak belirlenmiştir.

IPA Uygulama Tüzüğü'nün 28. maddesindeki, "kendi birimini oluşturan farklı organlarının iç denetimini sağlama" hükmü, yine Tüzüğü'nün eki olan akreditasyon kriterleri arasındaki iç denetime ilişkin hükümleri ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun kapsamını belirleyen 2. maddesinin 2. fıkrasındaki "Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tabidir." hükmü dikkate alındığında, iç denetimin Program Otoritesi olan Bakanlıklar bünyesinde oluşturulan IPA Birimlerinde de gerçekleştirileceği ortadadır.

Böylece, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti olan iç denetim, görevi IPA bileşenleri itibarıyla Operasyonel Programları yönetmek ve uygulamak olan birimleri de kapsayacaktır. Bu çerçevede, Bakanlıkların İç Denetim Birimleri, risk değerlendirmelerine IPA Birimlerini ve faaliyetlerini de dahil ederek, bunun sonucunda denetim plan ve programlarına bu birimleri de alacaklardır.

Öte yandan, IPA sisteminde bazı bileşenler için geçiş döneminde bazılarında ise devamlı olarak yer alacak olan MFİB'in İç Denetçileri de bulunmaktadır. Anılan İç Denetçilerin de kendi kurumlarının işlem ve faaliyetlerini kendi risk değerlendirmeleri, plan ve programları çerçevesinde denetlemeleri söz konusudur.

İlgili bileşenler bazında genel stratejilerin belirlenmesi, amaçların ortaya konulması, Operasyonel Programların hazırlanması, seçim kriterlerine göre desteklenecek projelerin belirlenmesi ve bunların takip edilmesinde çok önemli görevleri olan Program Otoritelerinin ilgili projelerin ihale, sözleşme ve

ödeme işlemlerinde kontrol veya gözetim yetkisinin olmaması anlamlı değildir. Ayrıca, ilgili fonların kullanımını ile ilgili bilgiler kamuoyuna Program Otoriteleri tarafından verilecektir. Bu bağlamda, Program Otoritelerinin yapılan ihale, sözleşme ve ödeme işlemlerini takip etme hakkının olduğunu kabul etmek gerekir.

Yine, geçiş döneminde Program Otoritelerinin fonksiyonları arasındaki ihale, sözleşme, muhasebe ve ödeme işlemlerinin MFİB tarafından yerine getirilmesi nedeniyle Bakanlıklar tarafından geçici personel görevlendirilmesi yapılarak MFİB’de yetiştirilmeleri amaçlanmıştır. Programların yürütülmesinden asıl olarak Program Otoritelerinin sorumlu olmaları nedeniyle MFİB nezdinde de denetim yapma gereği ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu konu akreditasyon sürecinde AB yetkilileri tarafından da ele alınarak bir bulgu olarak raporlanmıştır.

MFİB ile geçiş döneminde ihale, sözleşme ve ödeme işlemleri MFİB’e delege edilen Program Otoriteleri arasında işbirliği Anlaşmaları imzalanmaktadır. İlgili anlaşmalarda, Program Otoritelerinin projeleri ile ilgili konularda Bakanlık ve MFİB’in ortak iç denetim yapması ve denetim raporlarının Ulusal Yetkilendirme Görevlisi olan Hazine Müsteşarı’na gönderilmesi hususunda hükümler bulunmaktadır.

Bu durumda, Operasyonel Programlar çerçevesinde ilgili Bakanlık İç Denetim Birimleri ile MFİB İç Denetim Birimi arasında ortak iç denetim faaliyeti yürütüleceği anlaşılmaktadır.

IV. ORTAK İÇ DENETİM MEKANİZMASI VE DEĞERLENDİRME

Kamu idarelerinde, birden fazla kamu idaresini ilgilendiren konularda iç denetçilerin birlikte çalışması ihtiyacına binaen, İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 51. maddesi bu konuda İç Denetim Koordinasyon Kurulu’na (İDKK) düzenleme yapma yetkisi vermiştir. Bu çerçevede, İDKK tarafından Birden Fazla Kamu İdaresi İç Denetçilerinin Ortak Çalışma Esas ve Usulleri yayınlanmıştır.

Söz konusu düzenleme, 5018 sayılı Kanunla düzenlenen iç denetim sistemine dahil birden fazla kamu idaresi iç denetçilerinin ortak çalışmasını gerektiren

durumlar, bu çerçevede yapılacak görevlendirmeler, ortak çalışmanın yürütülmesi ve yapılan denetimin raporlanması ile ilgili usulleri belirlemektedir.

Bu çerçevede, ortak denetim yapılacak durumlar arasında, birden fazla idareyi ilgilendiren faaliyetlerin denetimlerinin yapılması gerektiği haller ile bir iç denetim faaliyeti sırasında başka idareleri ilgilendiren konuların ortaya çıkması halleri de yer almaktadır. Anılan durumların özelliklerine göre planlı denetim olabileceği gibi program dışı denetim de gündeme gelebilecektir.

IPA yardımlarının kullanılması ile ilgili Operasyonel Programlar çerçevesinde ilgili Bakanlık İç Denetim Birimleri ile MFİB İç Denetim Birimi arasında yürütülebilecek olan ortak iç denetim faaliyeti genellikle birden fazla idareyi ilgilendiren faaliyetin denetimi olduğu ve acil özellik göstermediği için iç denetim programlarında yer alması gereken bir ortak denetim olacaktır. Bununla birlikte, bazı durumlarda bir iç denetim faaliyeti sırasında başka idareleri ilgilendiren konuların ortaya çıkması da söz konusu olabilecektir. Bu durumda ortak denetim faaliyeti ilgili birimlerin iç denetim programlarında yer almadığı için program dışı denetim gerçekleştirilecektir.

Aynı şekilde, bu türlü bir ortak denetimde ortak denetim konusunda istekli olan idarelerin iç denetim biriminin talebi üzerine üst yöneticiler arasında kurulacak iletişim ile planlanacak ve varılan ortak görüşe uygun olarak iç denetim programlarında yer alacaktır. Söz konusu talebin karşılanamaması durumunda konu hakkında İDKK haberdar edilecektir.

Ortak iç denetim çalışmalarında koordinatörlük görevini talepte bulunan idarenin kıdemli iç denetçisi tarafından yerine getirilecek ve planlamanın mümkün olmadığı durumlarda, çalışmalar iki ay içerisinde tamamlanacaktır. Çalışmanın bu sürede tamamlanamaması halinde, nedenleri ve ne zaman sonuçlanacağı hakkında talepte bulunulan idareye bilgi verilecektir. Aynı şekilde, ortak çalışma sonucunda hazırlanacak rapor, faaliyetin yürütüldüğü kamu idaresinin üst yöneticisine sunulacak ve bir örneği Kurula gönderile-

cektir. Diğer idarelerin iç denetçileri, raporun kendi idarelerini ilgilendiren bölümünü üst yöneticilerine sunacaklardır.⁴

Bu noktada MFİB'in yapısı ve bu kuruluşun İç Denetçilerinin statüsü üzerinde durmak gerekmektedir. Bu amaçla MFİB'in kurulmasına ilişkin mevzuata bakıldığında; 14.02.2002 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Birliği Komisyonu arasında Merkezi Finans ve İhale Biriminin kurulmasına ilişkin Mutabakat Zaptının imzalandığı, bu mutabakat zaptının 30.01.2003 tarihinde 4802 sayılı Kanunla kabul edildiği, daha sonra 31.03.2006 tarihinde MFİB'in kuruluşuna ilişkin Türkiye Hükümeti ve Avrupa Komisyonu arasındaki Mutabakat Zaptına 1 Nolu Ek'in imzalandığı, bu Ek'in 10.05.2006 tarihinde 5500 sayılı Kanunla kabul edildiği, yine aynı Ek'in 05.06.2006 tarihli ve 2006/10565 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylandığı görülmektedir.⁵

Anılan Mutabakat Zabıtları incelendiğinde, AB'den sağlanan fonların mali idaresini, muhasebesini ve ödemelerini yapacak yeterli personele sahip tek bir birimin oluşturulmasının sağlıklı mali yönetim ve etkinlik açısından getireceği yarar göz önünde bulundurularak MFİB'in kurulmasının gerekli görüldüğü ve tüm kararlarını bağımsız olarak alacak şekilde Hazine Müsteşarlığına bağlı bir birim olarak kurulduğu anlaşılmaktadır. MFİB, projeleri için ihaleye çıkma, sözleşme yapma ve ödemeler gerçekleştirme ile görevli olup, AB fonlarının yönetiminde Mutabakat Zabıtları hükümlerine ve Avrupa Birliğinin dış yardımların kullanımını düzenleyen kurallarına tabidir.

MFİB'in personeli ile ilgili esas ve usuller Türk Mevzuatı çerçevesinde düzenlenecektir. Ancak, teknik ve mesleki deneyimine ihtiyaç duyulan devlet memurları ve gerçek kişiler, 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilebilecek, hizmet sözleşmesi teklif edilen devlet memurları, hizmet sözleşmesinin imzalandığı tarihte, ilave bir işleme gerek kalmaksızın asıl kurumlarından ücretsiz izinli statüsü kazanacaklardır.

4 *Birden Fazla Kamu İdaresi İç Denetçilerinin Ortak Çalışma Esas ve Usulleri*

5 *04.02.2003 tarih 25014 sayılı, 17.05.2006 tarih 26171 sayılı ve 05.07.2006 tarih 26219 sayılı Resmi Gazeteler*

Bu konuda, MFİB'de personel istihdamına ilişkin 5671 sayılı Kanun ile Merkezi Finans ve İhale Birimi Personel Yönetmeliği hükümlerine göre, MFİB devlet memurları arasından veya dışarıdan sözleşmeli personel istihdam edebilmektedir.⁶

Bu durumda, Birimin iç denetçilerin de aynı şekilde diğer kurumlardan geçici görevli olarak gelmeleri, kendi kurumlarında aylıksız izinli olmak üzere Birimde sözleşmeli çalışmaları veya memur olmayanlar arasından sözleşme ile Birimde istihdam edilmeleri imkan dahilindedir.

“ Sorunların çözümü için Bakanlıkların İç Denetim Birimlerinde iç denetim plan ve programlarının hazırlanması aşamasında, IPA birimlerinin durumu özel olarak ele alınmalı, kullanılan kaynakların AB fonlarından gelmesi nedeniyle bu işlemlerin risk düzeyi yüksek değerlendirilmeli, MFİB'in İç Denetim Birimi ile görüşmeler yapılmalı, ortak denetimin kapsamı ve zamanı konularında birlikte düşünce geliştirilmeli, buna göre plan ve programlar oluşturulmalı ve gerektiğinde plan ve programlar revize edilmelidir. ”

Bu çerçevede, İDKK tarafından yayınlanan Birden Fazla Kamu İdaresi İç Denetçilerinin Ortak Çalışma Esas ve Usulleri düzenlenmesinin, 5018 sayılı Kanunla düzenlenen iç denetim sistemine dahil birden fazla kamu idaresi iç denetçilerinin ortak çalışmasını gerektiren durumlar için geçerli olması nedeniyle, MFİB ile yapılacak ortak denetimle ilgili olarak bazı sorunların yaşanma ihtimalinin bulunduğu düşünülmektedir.

Öncelikle MFİB'in iç denetçilerinin Kamu İç Denetçisi olmamaları, faaliyetlerinin 5018 sayılı Kanuna

6 *07.06.2007 tarih ve 26545 sayılı ve 20.10.2007 tarih 26676 sayılı Resmi Gazeteler*

tabi olmadığını, dolayısıyla Birden Fazla Kamu İdaresi İç Denetçilerinin Ortak Çalışma Esas ve Usulleri düzenlemesinin kendilerini kapsamadığını düşünceleri söz konusu olabilir. Bununla birlikte, Hazine Müsteşarlığı'na bağlı bir birim olmaları, personel maaşları, binası ve diğer tüm işletme giderlerinin Türk Hükümetinin ulusal bütçesinden karşılanacak olması⁷ nedenleriyle, Türk Kamu Yönetiminden tamamen ayrı statüde olmadıkları söylenebilir.

Dolayısıyla, Program Otoritesi olan Bakanlıkların İç Denetim Birimleri ile yapılacak ortak denetimlerde, zorunlu olmamalarına rağmen İDKK tarafından yayınlanan Birden Fazla Kamu İdaresi İç Denetçilerinin Ortak Çalışma Esas ve Usulleri düzenlemesinin uygulanması gerektiği düşünülmektedir.

Öte yandan, söz konusu ortak denetimlerin planlanması aşamasında da bazı zorluklar yaşanabilecektir. Örneğin ilgili kurumlarda ortak denetim talebini karşılayacak yeterli iç denetçi kaynağı olmayabilir. Yine, iç denetim plan ve programının hazırlanması aşamasında yapılan risk değerlendirmelerinde uyumlu sonuçlar çıkmayabilir. Yani Bakanlıkların risk değerlendirmesine göre IPA projelerinin ihale ve ödeme boyutları itibarıyla denetime tabi tutulması gerektiği ortaya çıkmakla birlikte MFİB'in risk değerlendirmesinde bu türlü işlemlerin denetime tabi tutulmasına gerek görülmeyebilir. Bunun tersi yani Bakanlıkların risk değerlendirmesinde denetime gerek görülmezken MFİB'in risk değerlendirmesinde denetim ihtiyacı ortaya çıkabilir.

Bu tür sorunların çözümü için Bakanlıkların İç Denetim Birimlerinde iç denetim plan ve programlarının hazırlanması aşamasında, IPA birimlerinin durumu özel olarak ele alınmalı, kullanılan kaynakların AB fonlarından gelmesi nedeniyle bu işlemlerin risk düzeyi yüksek değerlendirilmeli, MFİB'in İç Denetim Birimi ile görüşmeler yapılmalı, ortak denetimin kapsamı ve zamanı konularında birlikte düşünce geliştirilmeli, buna göre plan ve programlar oluşturulmalı ve gerektiğinde plan ve programlar revize edilmelidir. Ortak bir sonuca ulaşma noktasında yaşanabilecek gecikmeler nedeniyle iç denetim programlarının yü-

rürlüğe girmesi veya fonların kullanılmasında ortaya çıkabilecek olumsuzluklar gibi önemli bazı durumların varlığında da program dışı iç denetim faaliyeti gerçekleştirilmelidir.

⁷ TC Hükümeti ile AB Komisyonu arasında MFİB'in kurulmasına ilişkin Mutabakat Zabıtları 5. madde